

Banavgifter

Trafikverkets senaste utvärdering av banavgifterna visar på att höjningarna ökar tågtrafikens kostnader betydligt mer än lastbilstrafikens. Detta i kombination med eftersatt järnvägsutbyggnad med kvalitetsbrister, samt låga priser på lastbilstransporter, leder till att godstransporter flyttas från järnväg till väg. Trafikverkets förslag är att öka banavgifterna till 2,46 Mdr/år. Det är en fyrdubbling mellan år 2009 och 2025. Branschens bedömning är att den avgiftsnivå som gällde fram till år 2009 innebar en balans mellan transportslagen.

Nu rubbas konkurrensläget och gods drivs ut på vägarna. Branschföreningen Tågoperatörerna har visat att höjningarna är större än det samlade resultatet från de svenska tågoperatörerna. Trafikverkets prognos till den nationella planen visade att godstrafiken på järnväg kommer att minska, samtidigt som lastbilstrafiken kommer öka, till följd av banavgiftshöjningarna.

Vi ser en marknad där seriösa åkare slås ut av konkurrens från illegal inrikestrafik där löner och anställningsvillkor dumpas. Prispressen drabbar inte enbart åkerinäringen utan spiller även över på järnvägsgodstransporter. Transportörer på järnväg klarar inte av att konkurrera med åkerinäringens låga priser, vilket medför att en allt större mängd av godset flyttas över till väg. I detta läge väljer den nuvarande liksom den tidigare regeringen att höja banavgifterna kraftigt och därmed öka kostnaderna för godstransporter på järnväg.

Skall man göra något med banavgifterna bör regeringens och Trafikverkets utgångspunkt vara att först leverera en bättre kvalitet och effektivitet på spåren och därefter ta upp en diskussion om avgiftsuttagen. Att höja banavgifterna i en bransch som redan idag, på grund av bland annat eftersatt infrastruktur, har små marginaler, riskerar att drabba järnvägsföretagen hårt.

Seko för en ständig dialog med våra politiker om banavgifterna. Det är viktigt att vi alla försöker påverka våra beslutsfattare i frågan.